

**МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ
ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(Мінекономіки)**

вул. М. Грушевського 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044)200-47-53, факс (044)253-63-71
e-mail: meconomy@me.gov.ua, <http://www.me.gov.ua>, код ЄДРПОУ 37508596

На № _____ від _____

Міністерство фінансів України

*Щодо проекту Закону України
№ 4399 від 18.11.2020*

Мінекономіки на виконання доручення Віце-прем'єр-міністра України – Міністра цифрової трансформації України від 27.11.2020 № 48138/1/1-20 до листа Комітету Верховної Ради України з питань правової політики від 24.11.2020 № 04-26/21-2020/219889 та доручення Прем'єр-міністра України від 27.11.2020 № 48299/1/1-20 до листа Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики від 25.11.2020 № 04-32/09-2020/220987 опрацювало проект Закону України "Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо реструктуризації зобов'язань за кредитами в іноземній валюті та адаптації процедур неплатоспроможності фізичних осіб)" (реєстр. № 4399 від 18.11.2020) (далі – проект Закону), унесений народними депутатами України Тарасенком Т. П. та іншими, і повідомляє.

1. Проектом Закону пропонується внести зміни до Податкового кодексу України (далі – Кодекс) в частині оподаткування доходів фізичних осіб, які виникають у зв'язку із реструктуризацією зобов'язань за кредитними договорами, зокрема:

- до статті 164 Кодексу та визначити як додаткове благо для платника податку, який є пов'язаною особою з кредитором, основну суму боргу (кредиту), процентів та неустойки, прощених (анульованих) кредитором за його самостійним рішенням, не пов'язаним з процедурою банкрутства, до закінчення строку позовної давності;

- до статті 165 Кодексу та не включати до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу прощени (анульовану) кредитором основну суму боргу (кредиту) платника податку, який не є пов'язаною особою з кредитором.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007EB82C00D8AB8500

Підписувач Свириденко Юлія Анатоліївна

Дійсний з 03.07.2020 11:05:21 по 03.07.2022 11:05:21

Мінекономіки

3021-03/73163-03 від 09.12.2020
21:52:16

Відповідно до пояснювальної записки, доданої до проекту Закону, метою його прийняття є підтримка громадян України, які мають невиконані зобов'язання за кредитами в іноземній валюті, отриманими на придбання житла (іпотеки).

Слід зазначити, що положення Кодексу, до яких запропоновано внести зміни, застосовуються не лише до платників податків, що мають прощені (анульовані) зобов'язання за договорами іпотечного кредитування. Отже, в разі прийняття проекту Закону, запропоновані зміни поширюватимуться на усіх платників податку, що не відповідає меті проекту Закону.

На даний час нормами Кодексу передбачено, що основна сума боргу (кредиту) платника податку, прощеного (анульованого) кредитором, не є додатковим благом та не включається до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу, якщо така сума не перевищує 25 % однієї мінімальної заробітної плати (у розрахунку на рік).

За умови реалізації законодавчої ініціативи для платника податку-особи пов'язаної з кредитором вся сума прощеного кредитором боргу вважатиметься додатковим благом, а для платника податку, що не є пов'язаною особою з кредитором, не вважатиметься додатковим благом та не включатиметься до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу.

Запровадження поділу платників податку на осіб пов'язаних і непов'язаних з кредитором та, як наслідок, віднесення або не віднесення прощеної кредитором основної суми боргу (кредиту) до додаткового блага потребують обґрунтування, оскільки угоди, що здійснюються з пов'язаними з кредитором (зокрема банком) особами, укладаються на загальних умовах і не можуть відрізнятися від поточних ринкових умов.

Крім того, потребує фінансово-економічного обґрунтування виключення норми щодо граничної суми прощеного кредитором боргу (до 25 % однієї мінімальної заробітної плати (у розрахунку на рік)), який не вважається додатковим благом і не включається до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку.

2. Проектом Закону запропоновано звільнити від оподаткування дохід, отриманий платником податку від відчуження житлової нерухомості внаслідок звернення стягнення банками на таке майно за договорами іпотеки, що забезпечують кредит, наданий в іноземній валюті.

Згідно статті 165 Кодексу, до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку не включаються доходи, отримані внаслідок реалізації заставленого майна, майна платника податку при зверненні стягнення фінансовою установою на таке майно у зв'язку з невиконанням платником податку своїх зобов'язань за договором кредиту (позики), за умови, що таке майно було придбано за рахунок такого кредиту (позики).

Враховуючи зазначене, вважаємо, що питання звільнення від оподаткування доходів платника податку від відчуження житлової нерухомості внаслідок звернення стягнення банками на таке майно, на сьогодні врегульовано.

Звертаємо увагу, що згідно Закону України "Про мораторій на стягнення майна громадян України, наданого як забезпечення кредитів в іноземній валюті", на період

його дії, не може бути примусово звернено стягнення на майно, що віднесене до об'єктів житлового фонду, об'єкт незавершеного житлового будівництва, майнові права на нього, що є предметом іпотеки, якщо таке майно/об'єкт незавершеного житлового будівництва/майнові права виступають як забезпечення виконання зобов'язань фізичної особи за кредитами, наданими йому кредитними установами - резидентами України в іноземній валюті.

3. Проектом Закону запропоновано до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу не включати основну суму боргу (кредиту), процентів та неустойки за кредитним договором платника податку, прощену (анульовану) кредитором у порядку, передбаченому законом про реструктуризацію зобов'язань за кредитом в іноземній валюті та/або Кодексом України з процедур банкрутства.

А також, запровадити, на період дії закону про реструктуризацію зобов'язань за кредитом в іноземній валюті та Кодексу України з процедур банкрутства, особливі умови корегування банкам (які здійснюють реструктуризацію) фінансового результату до оподаткування.

Слід зазначити, що закон щодо реструктуризації зобов'язань громадян України за кредитами в іноземній валюті (прийнятий 02.07.2015), на який посилається суб'єкт права законодавчої ініціативи, повернуто 18.12.2015 до Верховної Ради України з вето Президента України та скасовано.

Ураховуючи зазначене, вважаємо, що внесення змін до Кодексу, в частині особливостей оподаткування доходів отриманих за результатами операцій, що здійснюються у порядку передбаченому зазначеним законом, є некоректним.

4. Починаючи з 2011 і до сьогодні законодавством України заборонено надавати кредит в іноземній валюті фізичним особам. Якщо подібний договір було укладено, то його може бути визнано недійсним у судовому порядку.

Отже, для реалізації задекларованої мети, у проекті Закону доцільно чітко визначити часовий період отримання іпотечних кредитів в іноземній валюті, за якими у платників податку виникли невиконані зобов'язання.

Ураховуючи викладене, проект Закону не підтримується.

**Перший заступник Міністра розвитку
економіки, торгівлі та сільського
господарства України**

Юлія СВИРИДЕНКО